

هفتنه‌نامه

معياري کرنه؛ نړیوال بازارته لاس رسی
زراعت معیاري؛ دستیابی به بازار جهانی

هفتنه‌نامه دهقان ■ شماره یکصد و سیزدهم ■ شنبه ■ ۳ عقرب ۱۳۹۹

خوندور او بنکلی رنګ:

د کندهار انار په کابل کې جوس کېږي

MAIL's PHOTO

درېښه پاڼه

**میدان وردگ، کابل او غزنی کې د منو
حاصلات زیات شوي**

په بدخشان کې د منو د حاصلاتو کچه تیټه شوې

۷

چالش
کاهش
قیمت زعفران
و راه بیرون رفت

۵

ارزگان کې څه باندي ۱۲۰۰ جريبه نوي بنونه جور شوي دي

یې د ارزگان په مرکز او چورې ولسوالۍ کې د مرسی کورپ موسسی په همکاری د پستی د مالی کال کې د ارزگان به ولايت کې يوزر او ۵۰ جريبه بنونو او د بادامو د ۱۳۰ جريبه بنونو د جورپولو په پار پر خلکو د پستی او بادامو نیالگي هم پېشلي دي.
په عصری لارو چارو نوي بنونه جورپول او د دودیزو بنونو اصلاح، د بنوالي سیستم معیاري کوي او د مېوو د پروسس لړي پراخوي، چې په راتلونکې کې د بنوالو د اقتصادي ودې لامل کېږي.
اووه زره مثمر نیالگي هم وېشلي دي او ترڅنګ

د کرنې، اوپولګولو او مالداري وزارت په ۱۳۹۹ یم د ۲۴۰ جريبه نوي بنونه جور کړي دي.
دغه نوي بنونه چې د مېوی مترکم او غېر متراکم بنونه په کې شامل دي، د ارزگان ولايت په ټولو ولسوالیو کې ځمکوالو و بنوالو ته جور شوي دي.
په ورته وخت کې د ارزگان د کرنې ریاست ددي ولايت په بېلا بلېو سیمو کې پر بنوالو د مېوو

تفاهمنامه بېبود تجارت زراعتی میان افغانستان و اوزبیکستان امضا شد

و وزیر سرمایه‌گذاری و تجارت خارجی د راهنمایی بررسی‌ها (قرنطین) برای جلوگیری از انتقال بیماری‌ها و موارد قرنطین زراعتی در زمینه‌ی تجارت زراعتی است و می‌تواند به مصوبیت حشم الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت افغانستان و یادگار خواجه شادمانوف سفير فوق العاده و تمام اختیار جمهوری اوزبیکستان در کابل، در حضور محمد حنیف اتمر سپرست وزارت امور خارجہ و سدار اوکاتمویج اموراکوف معاون صدراعظم

ارزگان کی د غنومو د تولیداتو د زیاتوالی په پار هڅي
په خلور زره بزگرانو د غنو اصلاح شوي تخمونه و پيشل شوي دي

نارو غیو او افتوو د مخنیوی په پار ۷۰۰ بزگرانو ته ژمنی تېل او بورد مکسچر درمل هم ورکړي دي، چې ورسه د بزگرانو کروندي خوندي شي. په همدي حال کي تاکل شوې، چې ددي ولايت د غنمومو د تولیداتو د زیاتوالی په پار په پنځه زره او ۸۶۰ بزگرانو ۲۹۳ متريک تنه د غنمومو اصلاح شوې تخمونه ووپشنل شي، چې د سروې چاري یې بشپړ شوې دي او په روان کال کي به په دغو بزگرانو ووپشنل شي.

د ارزگان دکرنې، اوبوگولو او مالداري ریاست وايسي، چې په دې ولايت کې د غنمود تولیداتو د زياتوالۍ او د بزگارونو ملاتړ په پار سرېکال ددې ولايت په څلور زره اړمنو بزگارنو د غنمو اصلاح شوي تاخمونه، توره او سېينه سره او کرنېزې کځوري وېشل شوي دي.
ددغو مرستو موخه به دې ولايت کې د غنمو د تولیداتو زياتوالۍ او د بزگارونو ملاتړ دي.
په ورته وخت کې په روان ملي کال ککي د ارزگان د کرنې ریاست د ښتونساتې مدیریت په دې ولايت کې د کرنېزو

پکتیا کي په څه باندي ۶۰ بزگرانو د هوږي تخم وېشل شوي دي

د پکتیا د کرنې، او بولگولو او مالداری ریاست له خوا د اړیکو دفتر په همکاری دده ولایت د مرکز ګردیز په ګډون د سیدکرم، ګرده خېږي او وزی خدران ولسوالیو په ۶۱ بزگرانو د ههودې تخم او کیمیاوی سري وپشن شوي دي. د پکتیا د کرنې ریيس محمدالدین موند وویل، چې په هر بزگر ۲۵ کيلو ګرامه ههوده، ۱۸ کيلو ګرامه سپینه سره، او ۱۸ کيلو ګرامه توره سره ووپشن شوه. بنیاغلی مومند وویل، چې پکتیا د ههودې کرکېلي په پار مناسب افليم لري او بنې نتیجه یې هم ورکړي ۵۵. هغه زیاته کړه، چې د پکتیا د کرنې ریاست هله خلې کوي، ترڅو د پکتیا بزگرانو ته نوي پیکالوژۍ او د بېلابلو سبیو کرکله دود کړي.

زابل کی ۲۵۷ مبرمنی د سبو د کرکبلي په برخه کي وروزل شول

کې د خورو د خونديتوب په موخه پر کرونداگرو مېرمنو وېشل شوي دي. د کرني وزارت له خوا داغه شنې خونى په ژمي کې د تازه سبود توليد او په لویه چې د خورو خونديتوب او په مېندو او ماشومانو کې د خوارخواکي د مخنيوي په موخه وېشل شوي دي. داغه شنې خونى کرونداگرو مېرمنو ته دا زينه هم برابري، چې د خپلو سبود پلور له لاري بشه عواید تر لاسه کړي.

خوبسي ترڅنګ وویل چې، د کرکېلي په برخه کې اړین روزني د کرني په برخه کې د دوى د کارونو د بنه والي لامل کېږي او د دوى د کورنيسو په اقتصادي وده کې له دوى سره مرسته کوي. په ورته وخت کې په دې روزنيز پروګرام د ګرکېلي لارې چاري وېښودل شوي.

کې په ۲۵ مېرمنو د سبود کرکېلي په پار شنې خونې هم وېشل شوي دي. داغه شنې خونې د مېرمنو د اقتصادي خواکمټيا او په کورنيز د زابل ولايت د کرني، اوبوګلولو او مالداري ریاست له خوا په دې ولايت کې د کرونداگرو مېرمنو د پوهې او پورې لارپلوا په پار ۲۵۷ مېرمنو ته په کورنيزو باغچو او شنوخونو کې د سبو د ګرکېلي لارې چاري وېښودل شوي.

داغه روزنيزه برنامه د زابل ولايت په مرکز کلات کې په لاره اچول شوي وه. په ياده برنامه کې ګډونکوونکې مېرمني له دې روزنيزې برنامې خڅه د منۍ او

د هپواد په څه باندي ۲۰ ولايتونو کې سېرکال د اوبلګولو ۱۲۱ شبکي جورې شوي دي

۴۳۵ فرعی دویم او دریمی درجی کانالونه احیا او بیارگول شوی دی.
په ورته وخت کی د دایکندي، پکتیا،
بلخ، سمنگان، بغلان، نورستان،
ننگهار، کونر، لغمان، هرات، غور،
خوست، پکتیکا، ارزگان، کندهار او
بادغیس په ولایتونو کی د ۱۲۱ واره
آبرېزو د جوړولو او بیا رغولو چارې
سرکال پیل شوې دی، چې د مالي
کمال تر پایه یې رغښې چارې بشپړ
او ګټي اخیستې ته سپارل ګیرې.

د کرني، او بولگولو او مالداري وزارت د روان
سالي کال په ترڅ کي د هبواډ په ۲۳ ولايتونو
کي د او بولگولو ۱۲۱ شبکي جوړي کړي دي.
او بولگولو يادي شبکي، د غور، میدان
وردګ، پکتیا، دایگندې، بغلان، پنځبر،
ادغیس، کونړ، زابل، تخار، ننګههار،
علمند، کابل، غزنې، پکتیکا، خوست،
کراه، ازگان، کندههار، هرات، بلخ، لوګر
و پروان په ولايتونو کي جوړ شوي دي.
د غهه راز د روان مالي کال په ترڅ کي
کندههار، تخار، بدخشان، ننګههار او
جوړجان یه ولايتونو کي، د او بولگولو

میدان وردگ کی کروندگرو میرمنو لپاره ۱۱۰ کورنی باغچی جوہری

بیلابلو سبو تخمونه هم و بشل شوی دی.
د دغو توکو د و بشلو ترخنک برخمن
شوی مبرمنی په کورنیو باغچوکی د
سبو تولید، حفظ الصحی او په کورنیو
baghčočki د محصولاتو د راتبوللو او
پیروسس په برخه کې روزل شوی هم دی.
د میدان وردگو ولايت د کرنې ریاست د
چارواکو وايی، چې کورنی باغچې د کورنیو په
اقتصادي وده او پرمختګ ټې رغنده رول لري،
چې ورسه به د دغو کورنیو خورود خونديتوب
ترخنگ اقتصادي حالت هم بنه شې.

لړ کې داخل د کرنې وزارت د بنوالي او مالداری ملي پروژې NHLP» په همکاري د مرکز میدان او بهسود ولسوالۍ په ۱۱۰ بېوزله کرونډگرو مېرمنو د کورنيو باغچو د جورولو اړین توکي وېشلي دي. د میدان وردګو ولايت د کرنې ریاست د چارواکو په خبره د دغو کورنيو باغچو د جورولو په پار پر دغو مېرمنو پر هر یوه یې د کورنيو باغچو د جورولو د اړينو توګو ترڅنګ په کورنيو باغچو کې د کړکېلي په پار د میدان وردګو ولايت د کرنې، وېړلګولو او مالداري ریاست چارواکې وايې، دوی نارينه وو بزګرانو ته هم ډېره پالرنه بنځینه وو بزګرانو ته هم ډېره پالرنه کوي د دوی په خبره یاد ریاست هلې خلې کوي، چې د بنځینه وو بزګرانو عواید ډېر او اقتصادي وودې ته یې زمينه برابره کړي. د میدان وردګو ولايت د کرنې ریاست چارواکې وویل، چې بېوزله مېرمنو لپاره د کورنيو باغچو د جورولو په

گپ دهقان

بهترسازی وضعیت تغذیه در کشور
مسئولیت جمیعی است

۱۶ اکتوبر، برایر با ۲۷ میزان امسال، روز جهانی غذا بود. در این روز گفته شد که در افغانستان ۳۵ درصد مردم فقیر اند و در حالت بحرانی ناشی از نداشتن غذا زنده‌گی می‌کنند. کم بود غذا به این معنا است که این شمار مردم، امکانات تغذیه ندارند و به همین دلیل، عده‌های غذای کافی صرف نمی‌کنند. وقتی غذای کافی نباشد، مصنویت غذای و تنوع غذای، که مراحل دیگر بهبود وضعیت تغذیه برای انسان‌ها در یک کشور است، در میان این شمار از باشندگان وجود ندارد.

تلاش‌های وزارت زراعت به ممنظور افزایش تولید مواد غذایی با برنامه‌های توسعه‌ای و هم‌زمان با کوشش‌های نهادهای بین‌المللی در این بخش، جیان دارد، اما ما در اینجا به چند ضرورت عمده می‌پردازیم که اگر در زنده‌گی شهر و دان کشور رعایت شود، می‌تواند فیصله عدم دسترسی به غذا را در میان شهر و دان کاهش بدهد. این موارد، اصولی از زنده‌گی در صرفه‌جویی در تغذیه‌اند که در کشورهای توسعه‌یافته، شهر و دان از آن استفاده می‌کنند و وضعیت کشورشان را بهبود می‌بخشنند. مسلمان‌یک بخش کلان دیگر از کشور، وضعیت بهتر دارند و می‌توانند با کارهایی که لازم است یادآوری کنیم، در افزایش مواد غذایی و بهبود وضعیت تغذیه کمک کنند.

هدرفتن غذا و اسراف آن، در دنیا به مشکلی بسیار بزرگ تر از آن چه تصور می‌کنیم، بدل شده است. جالب است بدانید که این تنها در افغانستان نیست، بل که حدود یک‌سوم غذاء، تولید شده در جهان، به دلاسا مختلط هد، م. و. د. ا.

مقدار برابر با هدر رفتن ۱۳ میلیارد متریک تن مواد خوراکی در هر سال است.

هدر دادن مواد غذایی باعث هدر رفتن منابع مالی مختلف می‌شود. از نگاه زیستمحیطی غذایی دور ریخته شده در محل دفن زباله، گاز متان تولید می‌کند. متان دومین گاز گلخانه‌ای مخرب است که تغییرات آب و هوایی سال‌های اخیر از نتایج تراویدن گازهاست.

برای این که بتوانیم در کاهش مواد غذایی نقش زیادی نداشته باشیم، باید هوشمندانه خرید کنیم. نباید به حدی خرید کنیم که میزان تقاضا بلند برود و فقریران از گرانی، نان اندکی که دارند را به سختی به دست بیاورند. بهتر است مواد غذایی را به شکل درست نگهداری کنیم تا نیاز نباشد زودتر دوباره به خرید برویم.

نحوه‌ی بهتر حفظ و نگهداری مواد غذایی را یاد بگیریم تا به کاهش خرید بینجامد. کاهش در خرید، بازار را به ارزانی سوق می‌دهد و باعث افزایش میزان تغذیه می‌شود. بهتر است به جای خرید میوه و شماری از تولیدات عالی، روی پروسس بیش تر غذاها در خانه تمرکز کنیم تا هم لذت‌بخش باشد و هم ارزان. اگر تنها میوه‌های بهتر خریده شوند، میوه‌های دیگر به چرخه‌ی یکسویه زیاله اندخته می‌شوند که اسراف عمومی گفته می‌شود. باید در اسراف عمومی دخیل نباشیم.

چای کنای عداها در یخچال نیز می‌تواند طریقت ان را بیشتر کند و در نتیجه باعث افزایش عمر غذاها و کاهش در اسراف غذا شود. مواد غذایی را طوری در یخچال بچینید که بتوانید به راحتی آنها را ببینید و زمان خربید و مهلت استفاده از آنها را در نظر داشته باشید تا از فاسد شدن شان جلوگیری کنید. باقی مانده‌ی غذا را نگه دارید یا به دیگران برسانید. پوست میوه‌ها را هم به صورت درست مصرف کنی. دانه‌ی میوه‌ها را به عروان بذر نگهداری کنید. مواد غذایی را مخلوط کنید تا لذت بیشتر بیابد و شما را قانع سازد تا آن را بیرون نریزید و در نتیجه از پخت و پز یک وعده غذا در امن باشید. می‌توانید از مواد باقی‌مانده‌ی آشپزی تان غذای دیگری درست کنید. این مهارت، سبب کاهش در مصرف شما می‌شود و همچنان غذاء، کامل، مـ توانید باشته باشد.

اندازه‌هی وعده‌های تان را اصلاح کنید. پرخوری معضل بیشتر افراد است، پس پر نخورید تا در اسراف مواد غذایی نقش نداشته باشید. برخی از غذاها را منجمد بسازید، تا عمرشان طولانی شود. نباید مدتی بعد، خیلی از مواد غذایی را از یخچال به زیاله ببریزید. تولیداتی را که تاریخ انقضای شان نزدیک است، خرید نکنید.

برخی‌ها اگر زمینه‌هایش را داشته باشند، می‌توانند از مواد باقی‌مانده‌ی غذایی کود کمپوست بسازند. شما هم اگر این امکان را دارید، آن را انجام بدھید.

غذای چاشت را با خودتان داشته باشید. این کار به ویره در رو-های کوتاه زمستان که نیاز زیاد به غذا در چاشت نمی‌شود

و نیز غذا فاسد نمی‌گردد، بیشتر ممکن است. پس بهتر است که غذای چاشت را از خانه بسته‌بندی کنید و با خودتان داشته باشید، هم از اسراف در غذا جلوگیری می‌شود و هم از پول نان چاشت.

در کنار همه‌ای این‌ها، قناعت در غذاخوری و سخاوت در یاری به خانواده‌هایی که نیاز می‌بینند، از الزامیت‌های انسانی کاهش در اسراف غذا است. دوستی و نزدیکی با فقراء، نه تنها کشش آنقدر تا اکنون امن شناخته شده است.

خوندور او پکلی رنگ:

د کندھار انار په کابل کي جوس کېږي

بررسی کوو.

مبهوه شرکت ته تر لپرد و روسته په معیاري دول مینخلل کيږي، پروسس او بسته بندي کيږي او بازار ته وړاندې کيږي. نساغلی مومند وايسي: «د افغانستان مبوي نړیوال معیار لري، په همدي موهه زموږ محصولات هم نړیوال معیارونه لري، په خانګري توګه انار، چې خانګري کيفيت او خوند لري.»

ددی شرکت بل کارکونگی عبدالقیوم رامین وایی: «اووه کاله کیری، چې د امیدبهار شرکت د کیفیت په برخه کې کار کوم، دلته تر ټولو مجھز لابراتوار لو، چې د سیمې په کچه هیڅ یوه شرکت هم داسی لابراتوار نه لري، مخصوصاً دلته لېږد او په لابراتوار کي له اووه ورځی ساتنې وروسته بیا پرېکړه کوو چې مېوه وپېرو ګه یې رد کرو، که مېوه په معیار برابر او مناسب و او تایید شو بیا یې پېرو او پروسیسوو.»

د کابل نبار یو همی وال جمالدین وايي: «کله چې د کورني اناړو د جوس تولید پیل شوې ده، خلک د وطن له تولید خخه ډپره ګټه پورته کوي.» هغه چې د کابل د تهيه مسکن په مارکېت کې خپل هټي ته جوس پېرۍ وايي: «د افغانستان هرمحصول نښه کيفيت لري، پنځه مياشتني ټيروي، چې انار، شبدي او وطنې قييماق پېرم او پر خپلو مشتریاټو خرڅوم، د وطن محصول هم نشه کيفيت لري او هم يې بېه ټيټه ده، اوس مهال یو بوتل بهرنې جوس څه ټاندي ۱۰۰ افغانی خرڅوو، او د وطن جوس په ۸۰ افغانی خرڅوو، په دې روسستيو کې د وطنې تولیداتو مشتریان

د افغانستان انار نړیوال شهرت لري. ددې مېوی کیفیت او خوند په نړۍ کې ساری نه لري. په همدي موخه د اميدبهار د شرکت چارواکي وابي، په پام کې لري، چې خپل فعالیتونه پراخ کړي، چې په نړدې راتلونکې کې به هېوأد په دې برخه کې د پام وړ پرمختګ وکړي.

جوس هر کارتون چې ۱۲ لوی یو لیټره بوقلي په کې دی په
افغانی خرڅوی، چې د کیفیت له پلوه له بهرنیو جوسونو
نخه یې کیفیت لور او بیهه یې هم تبیت ۵۵.

غهه وايې، چې په دې برخه کې له خپلې پانګونې ډېر خوبن
ۍ. د هغه په آند که د بهرنی ټولیداتو د قاچاقی وارداتو مخه
بیسول شي، کورني تولیدي شرکتونه ډېر زړ وده کوي.
دې شرکت تولیدات د «کوثر قیماق (قیماق کوثر)»، نوبهار
جوس (جوس نوبهار)، تازه شپږي (شیرتازه)، ملي جوس (جوس
للي) او فوت شپږي (شیرقوټ) په نومونو بازار ته وړاندې
ښږي.

د اميد بهار شركت د هغو گوتې په
شمار کورني شرکتونو څخه دي، چې
په ډپره پانګونې سره وطنې محصولات
پروسسوی. دغه شركت د فعالیت ۱۱
کلن مخینه لري او بېلاپېل لبني توکي
او د بنوالۍ محصولات پروسسوی او
کورنیو او بهرنیو بازارونو ته یې وړاندې
کوي.

د یاًد شرکت چارواکی وايسي، چي د دوي توليدات بنه خوند او لور كيفيت لرونكى دي. په همدي مونخه د اميد بهار د محصولاتو پير پدونكى كورني او بهرنى و گري دي. په دي هكله د دي شرکت مسؤول عبدالرحمان جمعه زى د بزرگ اوونيزى ته ووپل: «زمور شرکت په تپول کال کي کار کوي، بيلابيل وطنى مبوي پروسسو او جوس تري جورو، په همدي توگه لبني توکي هم پروسسو، اوس د انارو موسم دى، د کندھار انار پروسسو او جوس تري جورو». د عبدالرحمان په خبره افغانى او بهرنى و گري د دوي توليداتو ته لپوال دي: «په دي فصل گي د ورخي ۱۲۰ تنه د کندھار انار پروسسو، د کندھار انار بنه خوند او لور كيفيت لري، په همدي مونخه ددي ولايت انار پپرو او جوس تري جورو، د انارو له هر ۱۰ کيلو مبوي خخه د انارو یوه کېلپاو به په لاس راخى، زمور د ماشينونو وړتیا په یوه شپه او ورڅ کي ۳۶۰ متريک تنو ته رسپيرى، که خدای کول راتلونكى کال د شرکت فعالیت پراخوو».

هغه زياته کره: «زمور جوس د پاکستان، امارات او قرغيزستان هپوادنو ته صادرېږي، او هلې څلې کوو چې د سيمې په هپوادنو کې د خپل خرڅلار کچه زياته کړو. په دي برخه کې زمور ۱۷۰ هپوادوال په دندو بوخت دي، ده ګه په خبره، د انارو

د کرنې په وزارت کې د خورو نړیواله ورخ ونمانځل شوه

کرکنی ادرای زمنه کوي، چې د دولت ټولو سکتیورونو، خصوصي سکټور و بزرگانو سره د خورو خونديتوب او د ټولني د زيانمنو وکړو د ملاتر په برخه کې مرسته کوي ترڅو یاد زيانمن قشر وکولای شي، چې د اوسني وضعیت پر وړاندې مقاومت وکړي او د چپلو کورنیو د خورو خونديتوب نامن: کې ۲۰

دغه راز په افغانستان کې د خپرونویوال پروګرام «WFP» مرستيالي پاراواتي راماسوامي هم وویل، چې د کرونا وبا تر دي دمه دېر اقتصادي او تولينزې ستونيزې پيدا کړي دي. مېږمن راماسوامي وویل «د کويد-۱۹» په افغانستان کې د خپروخونديتوب له زياتو گواښونو سره مخ کړي دي. اوسله پخوا لا دېر کړکله، تغذیې، پرلپسې او بوهای اوسبدل مور عخنه، جو لاس سه به که او خنا، اتلهمنک، خمند، کو.

د خپری، پې -س، هېرایر خپر و پس رخپر - پې -ز - پې -ز - پې -ز
د خپر د نړیوال پروګرام یاد چارواکې وویل، چې د ټولنې د زیانمنواو
بېوزولو سره د مرستې په پار اوں نړۍ پیوستون ته اړتیا لري.
بې دې غونډه کې د اوښو د تنظیم د ملي ادارې مرستیال احمدویس
صېرې، د چاپېریال ساتنې د ملي ادارې مسلکي مرستیال عزت الله
صدیقې او د افغانستان د کرونډګرو مېرمنو د ټولنې ریيس ممتاز یوسفزې
هم خېږي وکړې او د لوړې د ختمولو په پار د اوښو، هوا او کرنې پر
همیت ټینګار وکړل.

محصولاتو مديرييت د پروژي له لاري په قول هېواد کې د
ترنيزو ممحولاتو مديرييت په پار نېردي ۱۲ زره ودانۍ، چې
نه کې د پیازاو او کچالو زېرمتونونه، ممیزخونی او د مېوو صفر
مرزې سړي خونې جوړول شامل دي د جورېدو په حال کې
ي، چې په جورېدو سره يې د کرینزو ممحولاتو د خوساکېدو
ځنه نیول کېږي.

ههنه په حبره په یادو دوو پرزوو کي، چې د درې ورار له
خوا په لاره اچول شوي دي، خه باندي ۱۴ مiliارده افغاني
انګونه شوي ۵۵.

گرنی وزارت د اوبوکولو او طبیعی سرچینو مرستیال وویل،
خنی ددغنو پروژو په لاره اچول ددې ترڅنګ چې، لسکونه زره
پیانی او لندهمهالی دندی ایجاد کړي دي، د خورو د تامین او د
موردې د ټکنی په ټیپولو کې هم ډېرې مرستې کوي.
هه همدی حال کې په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د خورو
و گرنی اداري «FAO» مشر راجندر آریال وویل، چې د کرونا
با د نرۍ په کچه د گرنی پر سکتوري زباتي منفي اغښي
رلودي، بساغلني آریال نننې غوندي ته وویل «د کرونا وبا د
ړې په کچه د گرنی پر سکتوري ډېر منفي اغښي درلودي. له
نننې فرصت خخه په استفادې سره، د ملګرو ملتونو د خورو او

د ملګرو ملتونو د خوړو او کرني اداري «FAO» او د خوړو نړیوال پروګرام «WFP» له خوا د کرني، اوبولګولو او مالداري وزارت په ګډه همغږي د یادو ادارو د چارواکو او د یوشمېر دولتي او غېر دولتي بنستونو د استارو په شتون کي د کرني، اوبولګولو او مالداري په وزارت کي د «کرکبله، تغذیه، پرلپسي، یوهای» تر شعار لاندې د خوړو نړیواله ورڅو نمانځل شو.

دکرنسی، اوبولگولو او مالداری وزارت د اوبولگولو او طبیعی سرچینو
مرستیال حشمت الله غفوری د خوره نپیوالی و رخی نمانخوندی
ته په وینا کې وویل، چې د کرونا وبا د نړۍ په کچه د لوړی کچه
دېړه کړي ده. هغه وویل، چې د نړۍ اوښني وګړي ۷.۶ میلیاردو
ته رسیبیری او تر راتلونکې درې لسیزو پورې به دا شمېره نېړدي لس
میلیاردو کسانو ته رسیبیری. بناغلې غفوری وویل، چې دمګړي د
نړۍ په کچه دوه میلیارډ کسان له لوړی رنځیري.

د اړپولګولو او طبیعی سرچینو مرستیال ووپل، چې افغانستان هم د کرونا وباله امله زیانمن شوی دی او د مګرې ددې هېواد ۱۰.۹ میليونه وګړي، چې د هېواد ۳۵ سلنډه وګړي جوړوي په ناروینن حالت کې ژوند کوي او د خوړو له کموالي سره مخ دي. په ورنه وخت کې بنساغلی غفوری ووپل، ددې ترڅنګ چې افغانستان د کرونا وبا او جګړې له ناروینن سره مخ دي، خوښیاهم د غنمود تولید په برخه کې بشپړ لاسته راوېني لري. حشمته الله غفوری دغه راز ووپل، چې افغانستان د هغه هېوادونو په دله کې دي، چې تر تولو دېر غنم کاروی او سروکال په دي هېواد کې د غنمود تولید کچه په بنځه سلنډ، زټاوالی، سر ۱۵.۰ متر بک ټئو ته رسید.

که خدای کول په راتلونکو کلونو کې د سترو پروژو په پلي کبدو سره چې تر کار لاندېدي، د پېرى ځمکې د خړو بولو تړ پونښن لاندې راڅي او د کړکپلي پر او سنې ځمکو ډېر کارونه کېږي، چې ورسه به د غنمه د تولید کجه شم میلیون، متې بک تنه ته ورسې،..»

لغمان کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د پروژو چارې د بشپړدو په درشل کې دی

د لغمان په ولايت کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت اړو ۲۹۰ د پروژو چارې به په نړدي راتلونکي کې بشپړ او ګټي اخیستني ته به وسپارل شي. دغه پروژي د برخمن شویو بزگرانو په لس سلنۍ او د کرنې وزارت په ۹۰ سلنې وندې سره ۸۷.۲ د میلیونه افغانیو په لګښت پلې کېږي.

د لغمان د کرنې ریسیس جمیل خوشحال وویل، چې په دغه پروژو کې د پیازاو او کچالو ۱۹۰ صفر انرژي زبرمتوونه جوړول شامل دي، چې رغنیزې چارې به یې په ۲۰ ورخو کې بشپړ شي. بنساغلي خوشحال وویل، چې د یادو زبرمتوونه ترڅنګ په یوشمبر بزگرانو د سبو او مېو ۱۰۰ لمريز وچوونکي دستگاوي وېشل هم ددغه پروژو یوه برخه ده. دغه پروژي ددې ولايت په مرکز مهترلام او د قرغه يې، الینګار او علیشنګ په ولسواليو کې پلې کېږي. یادو پروژي ددې ولايت د کرنیزو محسولاتو مدیریت، د بیوالو او بزگرانو د محسولاتو خوندي کولو او د دوى د عوایدو زیاتولو په پار په لاره اچول شوي دي.

د هیواد په شپړو ولايتونو کې د سبو یوزر او ۳۵۰ ننداریزې قطعی جور شوي دي

د کرنې، اوبوکېلو او مالداري وزارت د روان مالي کال په ترڅ کې د کندز، کندهار، بلخ، ننگرهار، هرات او کابل په ولايتونکي د سبو یوزر او ۳۵۰ ننداریزې قطعی جور کېږي دي. دغه ننداریزې قطعی هر یوه یې په یوه جريبه خمکه کې رغول شوي دي.

دغه راز د روان کال په ترڅ د ننگرهار، جوزجان، هرات او بلخ په ولايتونکي د ۲۱۰ لوی او واړه عصری شنی خونې هم جور شوي دي. دغه شنې خونې هر یوه یې په ۳۰۱ او ۱۲۰ مترمربع سیمه کې رغول شوي دي.

یک هزار و ۳۵۰ قطعه نمایشي سبزیجات در

شش ولايت ساخته شد

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، طی سال جاري مالي، یک هزار و ۴۵۰ قطعه نمایشي سبزیجات را در ولايتهای کندز، کندهار، بلخ، ننگرهار، هرات و کابل ساخته است. هر یک اين قطعات در ساحه یک جريښ زمين ساخته شده است. هم چنین ۲۱۰ سبزخانه عصری کوچک و بزرگ نيز طی سال جاري در ولايتهای ننگرهار، جوزجان، هرات و بلخ ساخته شده است. هر یک از اين سبزخانه ها در ساحه ۱۲۰ متر و ۳۰۱ مترمربع ساخته شده است.

هلمند کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د

یوشمېر پروژو چارې بشپړ شوي

د هلمند د کرنې ریسیس زلمی الكو وايي، چې په دې ولايت کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د پروژو اړوند ۷۳۳ میزخونو له دلې د ۵۰ میزخونو رغنیزې چارې بشپړ او ګټي اخیستني ته چمتو شوي دي. د هلمند د کرنې ریسیس زلمی الكو وايي، چې په دې ولايت کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د پروژو اړوند ۵۰ میزخونو له دلې د پاتې هغو رغنیزې چارې هم ۸۵ سلنې پرمخ تللي چې په ژبه په پاتې چارې بشپړ او ګټي اخیستني ته به وسپارل شي. بنساغلي الکو وویل، چې دغه میزخونې ددې ولايت په مرکزې کړګاه، ناوې، نادعلې او ګرمسبر ولسواليو کې جور شوي دي. یاد میزخونې په دې ولايت کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت، د میزخونو د صنعت د ترویج، د بیوالو د اقتصاد لورو لو او د انگورو باغونو د محسولاتو د ارزښت لورو لو په پار په معیاري او استئندرد دول جور شوي دي. ددې ترڅنګ دغه میزخونې د معياري او سنه کيفيت لرونکي میززو د تولید لامل کېږي او همدارا ز د انگورو د ضایعاتو مخه نېسي.

ارزگان کې د مالداري سکتور د پراختیا په پار هڅې: په ۸۰۰ مالدارو کورنيو د لبنياتو د پروسس لمريزې

دستگاوي وېشل شوي

د ارزگان د کرنې، اوبوکېلو او مالداري ریاست په روان ۱۳۹۹ یم مالي کال کې ددې ولايت د مالداري سکتور د پراختیا په پار هله ځلې ګډندي ګډي، چې په ترڅ کې یې ددې ولايت په ۸۰۰ مالدارو کورنيو د لبنياتو د پروسس لمريز دستگاوي وېشل شوي دي. د لبنياتو د پروسس د یادو لمريزو د ستگاوا وېشل لګښت ۱۰ میلیونه او زړه افغانی ۵۵، چې د هندوستان هېواد په مالي همکاري ددې ولايت په ټولو ولسواليو کې په ۸۰۰ مالدارو کورنيو وېشل شوي دي. ددې ترڅنګ د مالدارا نو روړل، په مرکز او ولسواليو کې د ناروغو خارویو سمپل اخښتل، د کنې او کانګو ضد کمپایونونه په لاره اچول هغه خه دې، چې په د روان کال په ترڅ کې د ارزگان د کرنې او مالداري ریاست له خوا تر سره شوي دي. افغانستان له اقتصادی پلوه تر دې په کنه او مالداري لاره دې، په همدي موخه د کرنې، اوبوکېلو او مالداري وزارت هم په دې روستيو کې د مالداري او د لبنياتو د پراختیا په پار هله ځلې ګډندي ګډي. د لبنياتو پروسس او د مالدارو کورنيو اقتصادي ودې ته د کرنې وزارت پاملنې تر پخوا زیاته شوي

پروان کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د پروژې چارې تر یوې اوونې بشپړې

د پروان د کرنې، اوبوکېلو او مالداري ریاست وايي، چې په دې ولايت کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د پروژو رغنیزې چارې بشپړدو په درشل کې دی او تر یوې اوونې پورې ګټي اخیستني ته چمتو کېږي. د پروژې په اډانه کې، د پروان لپاره د ۴۳۱ نوبو کرنیزو پروژو چارې پیل کړي دي، چې په کې ۱۵۲ میزخونې، د پیازو ۳۵ زبرمتوونه او د مېوو ۱۲ صفر انرژي سپړي خونې جوړول شامل دي، چې رغنیزې چارې په بشپړې د پروژو په پار دېږدې په درشل کې دی. دغه راز د یادې پروژو له لارې ددې په پار په پوشېږدې ګړو مېرمنو د مېوو او سبو ۳۰ لمريز وچوونې دستگاوي هم وېشل شوي دي.

پکتیا کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت د پروژو چارې په بشپړدو دي

د پکتیا په ولايت کې د کرنیزو محسولاتو مدیریت اړوند ۴۱۸ د پروژو چارې به په نړدي راتلونکي کې بشپړ او ګټي اخیستني ته به وسپارل شي. دغه پروژو د برخمن شویو بزگرانو په لس سلنۍ او د کرنې وزارت په ۹۰ سلنې وندې سره ۲۵۸ میلیونه او ۷۶ زړه او ۴۰۴ افغانیو په لګښت پلې کېږي. یادې پروژو دېکتیا د مرکز په ګډون ددې ولايت په ټولو ولسواليو کې پلې کېږي، چې په کې ۵۹ میو ۵۹ سارک صفر انرژي سرې خونې، د کچالو ۱۴۰ او د پیازو ۱۲۱ زبرمتوونه او ۴۰ میزخونې جوړول او په پوشېږدې دستگاوي وېشل هم په پار پلې شوي دي.

پروژه های مدیریت محسولات زراعتی در کاپیسا به زودی تکمیل می ګردد

ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولايت کاپیسا، اعلام کرد که کار تطبیق پروژه های مربوط به مدیریت محسولات زراعتی در این ولايت تاکنون هفتاد درصد به پیش رفته و به زودی به پایان خواهد رسید.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، ۱۷۷ پروژه جدید زراعتی شامل ساخت ۱۰۰ کشممش خانه، ۴۰ ذخیره ګاه پیاز، ۲۰ ذخیره ګاه کچالو و هم چنین ۱۲ سرداخانه میو ۵۹ سارک صفر انرژي برname مدیریت محسولات زراعتی در ولايت کاپیسا آغاز کرده است. هم چنین از طریق برنامه، ۵۰ دستگاه خشک کننده سبزیجات به زنان زراعت پیشه توزیع کرده است. این پروژه ها با هزینه ۱۲۰ میلیون افغانی راهاندازی شده است. ده درصد این هزینه ها توسط مستفید شوندگان پروژو و نود درصد دیگر آن توسط وزارت زراعت تامین می شود.

کار ساخت ۲۵ ذخیره خانه کچالو در بامیان به پایان رسید

کار ساخت ۲۵ ذخیره خانه کچالو در بامیان تکمیل شده است. این در حالی است که کار بقیه ذخیره خانه های که توسعه برنامه های مدیریت محسولات زراعتی وزارت به پیش رفته است. ظرفیت هر یک از این ذخیره خانه ها ۱۵ متریک تن است و ۲۵ ذخیره خانه حالا می تواند ۳۷۵ تون کچالو را ذخیره کند. هر یک از این ذخیره خانه ها به هزینه ۶۱۵ هزار افغانی ساخته شده است که هزینه های جمعی ۲۵ ذخیره خانه، ۱۵ میلیون و ۳۷۵ هزار افغانی می شود.

با تکمیل شدن این ذخیره خانه ها، ده قاندان بامیانی می توانند محسولات زراعتی شان را اکنون ذخیره کنند و سپس در زمان و بازار مناسب، به مارکیت عرضه و به قیمت مناسب بفروشند. بايد گفت که وزارت زراعت امسال در بامیان، تنها در قالب برنامه های مدیریت محسولات زراعتی، ۲۹۵ ذخیره خانه کچالو در این ولايت می سازد. از این

حاصلات لوبیا در بدخشان به یک هزار و ۲۴۰ تن رسیده است

است و فروش آن هم در همان سر زمین، بعد از رفع حاصل صورت می‌گیرد و اگر بخواهیم آن را نگهداری کنیم می‌شود آن را تا هر زمانی که خواسته باشیم، نگاه کنیم.»
نصیراحمد احمدی همکاری‌های اساسی ریاست زراعت در بخش کشت و پرورش لوپیا برای دهقانان بدخشان را چنین بیان می‌کند: «ساخت مزرعه‌های نمایشی توسط مؤسسات همکار در هم‌آهنگی با ریاست زراعت، آگاهی‌دهی در مورد کشت و پرورش لوپیا، عرضه خدمات برای بهترسازی تولید و راه‌اندازی برنامه‌های آموزشی، کارهایی بوده که ما برای بهبود کشت و ترویج بیشتر زرع لوپیا در این ولایات انجام داده‌ایم.»

شیراحمد یک تن از فروشنده‌گان لوبيا در بازار ولسوالی بهارک می‌گويد، «امسال نظر به سال قبل، حاصلات لوبيا در اين ولسوالی خوب است و ما از دهقانان يك سير لوبيا را مبلغ ۵۴۰ افغانی خريد مي‌كنيم و در بازار آن را ۵۶۰ افغانی می‌فروشيم و اين بازار خوبی است.»

لوبیا نژادها (ورایتی‌ها) ای زیادی دارد که نژادهای سرخ، سرخ، ژاله، سفید و سفید ژاله از نژادهای لوبیا است که بیشتر این نژادها، در ولایت بدخشان کشت می‌شود. بیشترین ساقه تحت کشت لوبیا در ولایت بدخشان، در ولسوالی‌های بهارک، کشم، شهداد، وردوج، جرم و فیض‌آباد مرکز این ولایت است.

لوبیا از جویبات محبوب برای پخت و پیز است. این محصول، جزیی از غذاهای اصلی افغان‌ها را تشکیل می‌دهد. لوبیا دارای اهمیت غذایی خاصی است. این محصول متشکل از ۲۲ درصد پروتئین، ۶۲ درصد قند (کاربوهایدریت) نوع نشایسته و دو درصد مواد چربی تشکیل شده و یکی از مقوی‌ترین جویبات روی زمین به شمار می‌رود. لوبیا از آن جایی که مواد پروتئینی نسبتاً زیادی دارد، عده‌ای از دانشمندان آن را مانند عدس، «گوشت فقر» هم نامیده‌اند و گفته‌اند که این محصول، تا حدودی می‌تواند جای خالی گوشت را در یک برنامه‌ی غذایی سالم پر کند و تا حدی همان مواد حاضر در گوشت را به بدن برساند.

مسوولان ریاست
زراعت بدخشان از
افزایش علاقه مندی
دهقانان این ولایت
به کشت لوبيا
سخن می زند
و می گويند که
امسال حاصلات
لوبيا نظر به سال
گذشته در اين
يافته است.

نصیراحمد احمدی امر
امور زراعتی ریاست زراعت
بدخشان می‌گوید: «در
مجموع امسال ۷۰۰ هکتار
زمین در ولایت بدخشان
لوبیا کشت شده که به
اساس پیش‌بینی ما، از آن
در حدود یک هزار و ۲۴۰ تن
لوبیا به دست می‌آید که
دلیل اصلی علاوه‌مندی
دهقانان برای پرورش
لوبیا، بازار خوب محلی و
بلند بودن قیمت لوبیا در
این ولایت است.»

در همین حال، محمد الیاس، یک تن از دهقانان قریه چیچی مغزار ولسوالی بهارک بدخشنان که امسال یک‌ونیم جریب زمینش را لوپیا کاشته بود، می‌گوید: «امسال حاصلات لوپیا فوق العاده بود، ۱۲۰ سیر لوپیا به دست آورده‌یم و امسال نظر به سال قبل نه تنها که من بلکه تمام دهقانان تا ۱۵ درصد نظر به سال قبل، لوپیای بیشتر به دست آورده‌یم.» وی از کشت لوپیا راضی بوده و می‌گوید: «اگر وزارت زراعت در قسمت توزیع کود کیمیایی و تخمهای اصلاح شده لوپیا با ما همکاری کند، ما حاصل بیشتر از لوپیا به دست می‌آوریم، چون کشت لوپیا آسان

چالش کاہش

قیمت زعفران وراه بیرون رفت

A professional headshot of a man with dark hair, a well-groomed beard, and a mustache. He is wearing a dark suit jacket over a light-colored, vertically striped button-down shirt. The background is plain white.

محمد هاشم اسلامی
مشاور ارشد توسعه‌ی زعفران
در وزارت زراعت

خوشبختانه عمل کرد زعفران متکی به رکتس‌های زراعتی است و مسایل ژنتیکی نقشی در آن ندارد. این پرکتس‌ها مربوط کمی شود به انتخاب پیاز خوش کیفیت، بیاری به موقع و کافی، تغذیه مناسب پرکتس‌های حفاظت نباتات که خوشبختانه انجام آن‌ها در مزرعه و توسط خود دهقانان با دریافت آموزش‌های لازم است.

راه حل دیگری که می‌تواند باعث فزایش قیمت زعفران شود، جلوگیری از عدمه فروشی است. به طوری که این موضوع سبب شده است که برخی از کشورها با وارد کردن زعفران افغانستان به صورت کیلوبی و بسته‌بندی مجدد و صادرات دوباره آن از درآمد خوبی بهره‌مند می‌شوند. به طور مثال، سال ۱۳۹۸ در حالی که تولیدکننده‌گان و شرکت‌های فغاني زعفران را به طور اوسيط ۰.۹۵ دالر فی گرام برای کمپني‌های خارجي بروخته‌اند، ولی شرکت‌های خارجي بعد از بسته‌بندی، همان زعفران را فی گرام ۶ دالر امریکایی در بازار جهانی با برنده خود به فروش رسانده‌اند که به اساس مرخ‌های فوق، از فروش حدود ۱۶ هزار کیلو (تولید زعفران افغانستان در سال ۱۳۹۱) زعفران تقریباً ۲۰۰,۰۰۰ دالر، عاید تولیدکننده‌گان داخلی شده است، در حالی که شرکت‌های خارجي در حدود ۱۲۸,۰۰۰,۰۰۰ دالر یعنی مبلغی بالغ بر یشتر از ۸ برابر عاید نصیب‌شان شده

سست.
زارات زراعت که در برنامه پنج سال اول
زعفران متمرکز بر افزایش تولید و ایجاد
اسیسیتات زیربنایی مانند ایجاد لابراتوار
و تجهیز مرکز پروسس و ایجاد انستیتوت
حقیقات و آموزش وغیره بود، در پلان پنج
ساله دوم خود سعی خواهد نمود تا مرکز
بر سرمایه گذاری روی افزایش تولید کننده گری
زراع زعفران، بازاریابی مستقیم از طریق
تحمن ها، شرکت ها و اتحادیه های
تولید کننده گان، ترویج استفاده از اینترنت
را رای بازاریابی الکترونیک، به کارگیری
سته بندی و استانداردهای جهانی برای
پروسس و بازاریابی زعفران، کمک به
سکتور خصوصی، جهت تدوین و معرفی
شان تجاری مخصوص برای زعفران
صادراتی افغانستان، سازمان دهی مناسب
صادر کننده گان و اعمال استانداردهای
جهانی ISO, HACCP, CODEX، ایجاد
سهیلات برای کاهش صادرات زعفران به
شكل عمده و ایجاد و توسعه تشکل های
بازاریابی تخصصی، تولید زعفران را
اقتصادی ساخته و شرایط لازم جهت
هزایش عاید تولید کننده گان صنعت
زعفران را فراهم سازد.

اگر چه زعفران افغانستان در مدت کوتاهی توانسته از نظر کمیت و کیفیت رشد چشم‌گیری داشته باشد و توجه جهانیان را به خود جلب کند، اما کاهش قیمت زعفران و حضور کمنگ زعفران افغانستان در بازارهای بین‌المللی خصوصاً کشورهای اروپایی چالش جدیدی است که سعی شده علل و راه بیرون رفت از آن در این مقاله به بحث گرفته شود.

همین اکنون سرعت انکشاف سطح زیر کشت زعفران در ولایت‌های مختلف افغانستان از سرعت مؤلдیت در فی واحد سطح و رشد زیر ساخت‌ها برای پروسس این نباتات ارزشمند بیشتر شده است که درآمد و سود حاصله از تولید زعفران را به شدت کاهش داده است. از طرف دیگر اگر چه در موارد خاص، عمل کرد هر هکتار زعفران در مقیاس تا ۳۳ کیلوگرام ثبت گردیده است، ولی اوسط تولید در سطح ملی خیلی کمتر از مقیاس جهانی است. اوسط تولید زعفران در افغانستان متاسفانه از روند کاهشی برخوردار بوده و اوسط آن از حدود پنج کیلو در هکتار طی سال‌های گذشته به حدود ۲.۵ کیلو در هکتار در سال ۱۳۹۸ کاهش یافته است.

با توجه به موضوع فوق، اگر ما اوسط تولید اقتصادی زعفران هر هکتار را حدود ۱۰ کیلو گرام در نظر بگیریم، خلای تولید ما حدود ۷۵ فیصد تخمین زده می‌شود؛ اگر چه با توجه به همین مقدار اندک برداشت نیز، عاید زعفران از هر هکتار از سایر نباتات بهتر می‌باشد. اما با توجه به تحول بازارهای جهانی به دلیل شیوع ویروس کووید-۱۹، شاید اوسط تولید ۲.۵ کیلو در هکتار برای دست‌اندر کاران صنعت زعفران دیگر مقرنون به صرفه نباشد. در این صورت ضرورت است تا محور افزایش تولید زعفران به جای افزایش سطح زبر کشت، بر افزایش تولید کننده‌گی و ارتقای عمل کرد هر هکتار مرکز شود. در این رابطه با یک محاسبه ساده، میزان آبی که برای تولید زعفران تنها در ولایت هرات مصرف می‌شود، ۲۰ میلیون مترمکعب می‌باشد (۳۰۰۰ هکتار سطح زیر کشت و ۶۷۰۰ مترمکعب آب در هکتار)، که با افزایش عمل کرد به ۱۰ کیلو در هکتار عملاً می‌توان حدود ۷۵ فیصد یا حدود ۱۵ میلیون مترمکعب آن را صرفه جویی کرد و در پهلوی آن، مصارف کود، کارگر کشت و خیشاوه نیز ۷۵ فیصد کاهش یافته و باعث افزایش درآمد دهقان

زنبورداری:

فواید تبدیل کندوهای محلی به مدرن

دکتر عبدالنبوی احمدی
متخصص حشرات مفید ریاست
وزارت ولایت کابل

جای آنها، کندوهای مدرن جای گزین گردید. کندوهای مدرن عبارت از کندوهای لانگستروود، دادانت، پلاستیکی و نورمال است که از قاب پلاستیکی با آرامی صورت گیرد تا آسیب نبیند و در آخر، قاب وصل شده را در بین کندوی مدرن قرار می‌دهیم تا زنبورها بقیه کارهای تعمیر قاب را انجام بدهند. در این روش جای گزینی، بعضی وقت‌ها محلی در وقت مریضی سرما، کمبود مواد غذایی، مهاجرت دادن کندوها به منطقه پر گل‌وگیاه و تعویض شانه‌های آن هیچ کمکی نمی‌توانیم می‌رسد. این شیوه تبدیل، سخت و پرخطر است و نیش زدن زنبورها بکنیم. لذا باید کندوهای محلی بدل به کندوهای مدرن شوند و در آن زیاد می‌باشد.

بهترین جای گزین آن است که به زنبوران و ملکه هیچ آسیبی نرسد، با وجود فراوانی گل‌وگیاه، شربت ۱ به ۱ داده شود و به مدت هفت شب، ادامه پیدا کند.

تبدیل فنی:

جای گزینی به شکل عادی پر خطر است و دارای تلفات زیاد می‌باشد. در صورتی که تبدیل فنی، کار آسان است تلفات کم، نیش زدن کم و به همین صورت ملکه هم تلف نمی‌شود و تبدیل به آسانی صورت گرفته و موقتی هم صد درصد است.

در این روش، جا برای زنبورها تنگ می‌شود و یا این که تعداد زنبورها را در کندوی محلی می‌سازند، به این ترتیب زنبورها در یک را در کندوی محلی مساعده می‌سازند، به این دلیل کندوی پلاستیکی زنبورها را در یک کارگر در خارج از بین می‌روند.

جای گزینی تعبیر کرده، از آن جایی رفت‌آمد کارگران که روزهای متعدد در کندوی محلی دوام داشت، به این لحاظ کمی سرگردان می‌شوند و با اخراج وارد کندوی پلاستیکی می‌گردند و به جستجوی ملکه و سلول‌ها می‌پردازند. بالاخره بار عسل و گرده خودشان را در سلول‌ها طریقه دیگر این است که یک کندوی مدرن را در نزدیکی چند متری یا یک متری کندوی محلی گذاشته می‌شود. پس از آن، مقداری عسل در یک قاب و یک قاب لاروای یک تاسه روزه در کندوی مدرن می‌باشد، لذا مجبوریم که شانه‌های کندوی محلی را با چاقو ببریم و می‌گذاریم تا این لاروها در کندوی مدرن ملکه ساخته شود، به در قاب‌های متحرک با موسم وصل کنیم، تا آن‌جا که ممکن باشد، قاب خاطری که ملکه قبلی در کندوی قبلى می‌باشد، لذا اگر بخواهید را با تکه‌های برشده شانه کندوی محلی پر می‌کنیم و زنبورهای کندوی محلی را در کندوی مدرن تکان می‌دهیم و زنبورهای کندوی محلی را با تکان دادن به کمک پر مرغ و برس نرم، به داخل کندوی محلی و کندوهای مدرن را نشان می‌دهد.

۱- هوا از ۲۰ درجه سانتی گراد زیاد گرم نباشد، چرا که باعث نرم شدن

موم شانه‌ها شده و لاروای داخل شانه‌ها از بین می‌روند.

۲- گل‌وگیاه زیاد باشد، تا زنبوران کارگر بتوانند خرابی‌های داخل کندو، یعنی قاب‌ها را، تعمیر و بازسازی کنند.

به صورت عموم تبدیل کندوی محلی به کندوی مدرن به دو نوع است.

۱- تبدیل عادی:

در این روش، کوشش می‌شود که کندوی مدرن مثلاً کندوی پلاستیکی زنبورها را در کندوی محلی زیاد می‌کند و زمینه فرار و چوچه‌دان را یعنی سوراخ دروازه آن را دقیقاً در جای سوراخ کندوی محلی قرار بدھیم تا زنبورهای کارگر در وقت باز گشت به کندوی پلاستیکی درخت و یا در یک جای دیگر فرار می‌کند و به شکل توپی قرار بروند، اگر چه کمی سرگردان می‌شوند، چون زنگ کندو و شکل آن می‌گیرند و زنبوردار آن‌ها را در یک کندوی مدرن گرفته و بعداً از یک به کلی تغییر کرده، و از آن جایی رفت‌آمد کارگران که روزهای متعدد در کندوی محلی دوام داشت، به این لحاظ کمی سرگردان می‌شوند و با اخراج وارد کندوی پلاستیکی می‌گردند و به جستجوی ملکه و سلول‌ها می‌پردازند. بالاخره بار عسل و گرده خودشان را در نزدیکی چند متری رها می‌کنند.

چون قاب کندوهای محلی متحرک نیستند، یعنی چسبیده به کندو می‌باشد، لذا مجبوریم که شانه‌های کندوی محلی را با چاقو ببریم و می‌گذاریم تا این لاروها در کندوی مدرن ملکه ساخته شود، به را با قاب‌های متحرک با موسم وصل کنیم، تا آن‌جا که ممکن باشد، قاب خاطری که ملکه قبلی در کندوی قبلى می‌باشد، لذا اگر بخواهید که تلفات نداشته باشیم، بهترین طریقه برای تبدیل کندوهای کندوی محلی را در کندوی مدرن تکان می‌دهیم و زنبورهای کندوی محلی را با تکان دادن به کمک پر مرغ و برس نرم، به داخل کندوی محلی و کندوهای مدرن را نشان می‌دهد.

هدف از تبدیل کندو، جای گزینی کندوهای محلی به کندوهای مدرن است. در کندوهای محلی قاب‌ها چسبیده به کندو هستند و هیچ تغییری در حالات اضطراری، در آن‌ها نمی‌توانیم بیاوریم. سایر فواید جای گزینی کندوهای محلی به کندوهای مدرن قرار ذیل است:

۱- کندوهای مدرن دارای قاب‌های متحرک‌اند که این قاب‌ها از کندو کشیده شده و مورد معاینه قرار می‌گیرد.

۲- اگر زنبورها در کندو غذا نداشته باشند، به آسانی برای شان غذا رسانده می‌شود تا از مرگ نجات یابند.

۳- اگر کدام بیماری‌ای در کندو یا زنبورداری شیوع یابد، به خاطر متحرک بودن قاب‌های کندوهای قابل کنترل است.

۴- اگر قاب‌ها کهنه شوند به آسانی تعویض شدنی به قاب‌های نو اند که بقیه سلول‌ها توسط زنبورها بافته و ساخته می‌شوند.

۵- کندوهای مدرن، سبک و قابل انتقال‌اند که نوع پلاستیکی آن ۵.۲ کیلو گرام و نوع چوبی آن ۱۸ کیلو گرام است. این کندوها را می‌توان در زمان گل‌وگیاه به جایی که گل‌وگیاه باشد، انتقال داد و محصولات زیادی را از قبیل شهد، گرده، موم و غیره را به دست آورد.

۶- اگر قاب‌های کندو پر از عسل باشد، می‌توان قاب‌های پر از عسل را از کندو کشیده و به جای آن قاب‌های خالی گذاشت و بعد از چند روز، در صورتی گل‌وگیاه باشد قاب‌ها پر از عسل می‌شوند.

۷- اگر در یک منطقه مریضی شیوع پیدا کند، می‌توان کندوها را به یک جای محفوظ انتقال داد.

۸- اگر یک منطقه سرد شود، می‌توان کندوهای را به یک جای گرم که دارای گل‌وگیاه باشد منتقل کرد که زنبورها شهد، گرده، موم و زهر را به کندو منتقل کنند و تولیدات را بالا برند، در حالی که گل‌وگیاه در هوا و مناطق سرد ختم می‌شود.

اصلًا زنبور عسل در مقابل سردی حساس است، یعنی خون سرد بوده و در مقابل سردی مقاومت ندارد، اگر در زمان سرما، خودش را به کندو نرساند، می‌میرد. زنبور عسل یک ماه به خاطر سردی مدفوع خودش را در رکتوم نگاه می‌کند و بعد از آن که هوا به بالای هشت درجه سانتی گراد رسید، مدفوع خود را به بیرون از کندو انتقال داده دفع می‌کند. تنها ملکه از این قاعده مستثن است، چرا که ملکه ۱۲-۱۰ میلی‌متری دارد.

۹- حد اکثر تولید عسل در کندوهای محلی به ۱۰ کیلو گرام می‌رسد، در حالی که اگر شرایط برای کندوهای محلی مدرن مساعد شود، یعنی این کندوهای را به جاهای پر گل‌وگیاه منتقل شوند، تولیدشان به ۱۰ برابر کندوهای محلی می‌رسد. کندوهای محلی تا اوایل قرن ۲۰ در اروپا وجود داشتند و در دهه اول قرن ۲۰، کندوهای محلی از اروپا و دیگر ممالک متعدد جمع‌آوری شد و به

به ۳۵۰ خانم بی‌بضاعت در سمنگان وسایل مرغداری توزیع شد

یک کلینیک حیوانی در ولسوالی نهرین بغلان با وسایل جدید تجهیز شد

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت بغلان، از طریق پروژه DCA/CLAP-Kuchi «DCA/CLAP-Kuchi» مربوط به وزارت زراعت، یک کلینیک حیوانی را در این ولایت با وسایل و امکانات جدید تجهیز کرد. این کلینیک در قریه لکن خیل ولسوالی نهرین قرار دارد. کلینیک یادشده به منظور عرضه خدمات معیاری برای مالداران و جلوگیری از شیوع بیماری‌های حیوانی تجهیز شده است. این تجهیزات به ارزش ۱۲ هزار دالر تهیه گردیده است.

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت سمنگان، به همکاری مؤسسه «دست به دست»، به ۳۵۰ خانم بی‌بضاعت در قریه «دلخکی» مربوط به ایک، مرکز ولایت سمنگان، به منظور بهبود شرایط زندگی این زنان بسته‌های وسایل مرغداری توزیع کرده است. هر یک از این بسته‌ها شامل یک دروازه فلزی برای مرغانچه، سه تا دانه‌خوره مرغ، سه تا آبخواره، یک ناوه، یک هوکش، دومتر جالی سیمی، هفت کیلو گرام چونه، ماسک، سرپایی و دست کش می‌شود.

میدان وردگ، کابل او غزنی کی د منو حاصلات زیات شوی

په بدخسان کې د منود حاصلاتو کچه تیته شوي

د کابل په ولايت کي د منو متراکم او نيمه متراکم بنونه ډېري بشې پایلي
درالودې او ددې ولايت مشهوري منې ببروتی او مارلنگ دي.
د کابل د کرنې ریيس وايي، چې د کابل منې خوندوري منې دي او له
د ټوي لاري د کال نزدې ۳۱۲ ميليونه او ۸۹۱ زره او ۴۲۹ افغانۍ په لاس راهې.
د کابل د چهاراسياب ولسوالي یو تن بنوال نجيب الله وايي: «د مارلنگ
با ببروقى منې یوه د کال ۲۵ منه منې ورکوي، چې هر من بي په
۷. افغانیو خرڅوو. د منې تولید بشه دی خوازار یې په نشت حسابېږي».
د کابل ولايت بل بنوال نورالله دي، هغه وايي: «د منو حاصلات مو بشه
دي، د خدادي فضل ژوند مو ورسه بشه تېږري، خود حاصل تولولو پر
ړوخت یې بېتېږي. که خپلې منې په سروخونو کې وساتو په مناسب
وقت کې یې په کورنيو بازارونو کې من له ۳۰۰ تر ۴۰۰ افغانیو خرڅولای

د غزني ولايت د كرني، او بولگولو او مالداري رياست وايي، چې ددي
و لايت د منو سريني حاصلات ۱۵ سلنه زياته شوي ۵۵.
د غزني ولايت د كرني، او بولگولو او مالداري ريس عبدالولي کوچي وايي:
د غزني د منو سريني حاصلات ۱۵ سلنه زياته شوي ۵۵.
ښناغلي کوچي زياته کره: «ددي ولايت د منو له اته زره هكتاره بنونو خنه
ه سړکال ۳۶ زره متريک تنه مني راټول شي.
د غزني ولايت چاپريال او بنه افليم ته په کتو ددي ولايت په ډبرو
ولسواليو کي د منو فني ډبره بنه وده کوي. ددي ولايت په خواجه عمری،
غرهه باغ، ده يك، مقر، رشیدان، جغتو، ګيلان او زنه خان ولسواليو کي د
ورو سيمو په پرتله ډپر مني توليديري.
د غزني د كرني ريس زياته کره، چې د غزني ولايت بنوال له دي لاري د
کال اووه مليونه او ۹۲۸ زره او ۵۷۱ افغانۍ عواید لري.
د غزني ولايت یوتن بنوال حاجي عبدالحکيم وايي: «د خدای شکر دی، د
منو سريني حاصلات بنه دي. خود پلور بازار نه ټري او ډپري يې خوسا
کيږي.»
د غزني ولايت بل بنوال عبدالمجيد وايي: «د منو اووه جريبه بن لرم، د
منو حاصلات بنه دي، خو د حاصل پروخت يې بېټي پېښري، د کرني له
بزارته مو غوبنته داده، چې مورته سري خونې جوړ کري.»
بز انګور ورسوته مني د غزني ولايت عمه کرنېز محصولات دي.
خواهان

بدخشنان ولايت د کرنې، اوبولگولو او مالداري رياست په دي ولايت کې د منود حاصلاتو د کچې د تیتوالي خبره کوي.

بدخشنان ولايت د کرنې، اوبولگولو او مالداري ريس سيدمعين الدين روابي، چې د منود نويو بونو په جورې دو سره ددي ولايت د منود حاصلات به زياتېدو دي، خو سرکال د بېوخته ساپه هوا له وچې د منود حاصلاتو کچې تېتې شوي ۵۵.

ښناغلی معین الدين وویل، چې په بدخشنان ولايت کې د منود هكتاره منونه شتون لري، چې سړني حاصلات يې نړدي شپږ زه او ۳۰۰ متریک ښتو ته رسيري.

غفه وویل، چې په دي ولايت کې د منود هرتېن بيه په کورنيو بازارنو کې نړدي ۱۷ زه افغانۍ ۵۶.

ددې ولايت مشهوري منې، وطنې رخشې، ژېږروقې، سره بېروقې، سوموتۍ، راي ګala، ریجف، پای روز او ترايکو ګالا دي. ددې ولايت د نوروو سیمومو په پرتلې د کشم، تګاب، درایم، ارګو، یفتل، بهارک، جرم، وردوج، خاش، شهدما او اشکاشم په ولسواليو کې دېر منې تولیديري.

بدخشنان ولايت د جرم ولسوالۍ یوتن بیوال سیدکرامت الله وايی: «د منود حاصلات بنه دي، خو کله چې منې راقولو د پلور په فکر کې یو، هنکه د پلور بازار نه لري، سره خونه هم نشته چې خپل محصولات په کې وساتو.»

د بدخشان ولایت د بهارک ولسوالی بوتون بنووال آدینه محمد وايي، چې د دوي د مني حاصلات بنه دي، د هغه په خبره د تپرکال په پرتله بي حاصلات کم شوې دي، هغه دکرنې له وزارته غواړي، چې ورته سره خونه جوړه کړي.
مايد وویل شي، چې د کرنې وزارت د کرنېزو مخصوصلاتو مدیریت د پروژې به ادانه کې سېرکال د هپواد په بېلاپلې ولايتونو کې د منو سارک صفر نړۍ سپړو خونو جوړولو چارې پیل کړي دي، چې په بشپړ بدوسه به يې د بنووالو یوشمبر ستونزې هوړاري شي:

لرونکی سپری، د منی توری لکی او داسپی نور.
منی په نړی کې د هغه مېوو له ډله خڅه دي، چې دېر مینواں لري
نه ۱۷ نه ۱۶ نه ۱۵ نه ۱۴ نه ۱۳ نه ۱۲ نه ۱۱ نه ۱۰ نه ۹ نه ۸ نه ۷ نه ۶ نه ۵ نه ۴ نه ۳ نه ۲ نه ۱

و په ریس پیښت ګریوی. سر رکت یې ګوندور رکت دی هند و په زړنگ او یا هر زړنگ وي.
 منه پاڼۍره، سخته او خو کلنه ونه لري چې تقریباً په هر معتدل اقلیم
 کې روژل کېږي. خو په هغه ځایونو کې چېږته چې زمى ډېر بخ او
 ډوبې ملايم یا معتدل او د منځنی کچې تر دېره پوري لمده بل شتون
 ولري ډېره بنې وده کوي. څینې منې د تازه میوی او څینې ډپروس
 و څینې نوری بیا د ساتلو لپاره کارول کېږي. څینې منې خوردي او
 څینې نوری ترشې دي. څینې په اوږي او څینې نوری بیا په منې کې
 د ونو خخه راتولیري. منې تقریباً له ۳ مترو خڅه تر ۹ مترو پوري لوړه
 و تقریباً په همدي اندازه پراخواли سره ونه تولیدوي. چې نسبتاً په
 چېټکى سره وده کوي، خود کلوبه تېربیدو سره یې وده ورو کېږي. او د
 منې ونه کولای شي چې تر سلو او با زیاتو کلونو پوري ژوند وکړي.
 د منې ونه په سپرلی کې ګل کوي، وروسته مېوه نیسي او له ۱۰۰ تر
 ۲۰۰ رخو پوري یې مېوه پخواли ته رسیري او د میوی پخیدنه یې د
 ډنې په ورایتی او یانوع پوري هم اړه لري.
 د منې ونو او مېوې په هکله د مالوماتو ترڅنګ یوشمېر ولايتونه در پېژنو
 چې ډېر او ښې منې تولیدوي:

میدان وردگ: د میدان وردگو ولایت د کرنی، او بولگولو او مالداری ریاست وايسي، چې د ددې ولایت د منو حاصلات لس سلنې زیاته شوې ۵۵. د میدان وردگو ولایت د کرنی، او بولگولو او مالداری ریيس ولید احمدتسیل وايسي: «د نېرکال په پرتله سړکال ددې ولایت د منو په حصلاتو کې لس سلنې ریاتوالی راغلې دی.»

بسناغلي تسل زیاته کړه: «د میدان وردگو په ولايت کې ۵ منو نهه زره او ۴۶ هكتاره بنونه شتون لري، چې له دغونه بنونو سېرکال نړدي ۱۳۲ زره او ۲۴۴ متريک تنه منې تولید شوې دي.»

د میدان وردگو ولایت د کرنی ریاست وايسي، چې د دې ولایت د منو د تولید له لاري د کال یو مليارد او ۵۱۱ ميليونه او ۳۶۰ زره افغانی عواید به لاس راشې.

د میدان وردگو منې نوموتی او خوندور منې دي، میدان وردگ د منو د تولید په برخه کې لومړۍ ځای لري.

بساغلی تسل ووبل، چې د میدان وردګو ولايت اقلیم د منو ونو ودې پاره مناسب اقلیم دي او په همدي موخه ددې ولايت د (نرخ، جلريز، سیداباد، چک، جعتو او داميرداد) ولسواليو ترڅنګ ددې ولايت به مرکز میدان بسار کي په پراخه کچه تولیديوي.

به دې ولايت کې دول چول منې شتون لري چې جورسي، مارلينګ، یروتۍ، نازک بدن، گالا، شاهي، بلش گولدين او ژړې منې يې ترورو ډيرې مشهوري دي.

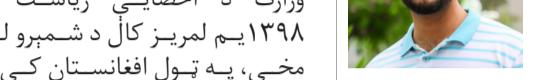
د میدان وردګو ولايت یوشمبر بنوال د خپلو منو له حاصلاتو خوبين دي، خو وايي خو كاله کيرې، چې د دوی د منو حاصلات بهر ته نه صادرېوي. د میدان وردګو ولايت د مرکز یوتن بنوال حاجي صالح محمد وايي: «د خدای شکر دې، حاصلات موشه دې، له خپلو بنونو خڅه د کال ۵۰ تر ۶۰ خرواره منې راټولولو، خود منې پېړدوکي کم دي». «

د میدان وردګو ولايت د نرخ ولسوالۍ یوتن بنوال حاجي اسماعيل بيا وايي: «د منو لس جربه بن لرم، هر کال بنې حاصل راتبولوم، میدان وردګ بنې منې لري خو پر خپل وخت نه خرڅېږي، ځکه بازار نه کابل: «

د کابل د کرنې، اوپولګولو او مالداري رئيس عمرجان منګل وايي، چې د تېرکال په پرتله سرکال ددې ولايت د منو د حاصلاتو کچه لوړه شوې ده. د کابل د کرنې رئيس وايي، چې کابل کې د منو دوه زره او ۸۰۲ هكتاره بنونه شتون لري، چې سرکال به نردي ۲۱ زره او ۹۰۲ متريک هنې منې تري تر لاسه شي.

د بساغلی منګل په خبره د کابل ولايت په تولو ولسواليو کې د منو ونبي وده کوي، خود منو پېړي بنونه ددې ولايت په شکردرې، چهارآسیاب، خاک جبار، ګلدرې، فرزې او پغمان ولسواليو کې دې.

د کرنې، اوپولگولو او مالداري وزارت د احصایي ریاست د ۱۳۹۸ يم لمريز کال د شمېرو له مخې، په ټول افغانستان کي د منيو د بنونو کچه ۲۷ زر او ۵۵۹ هکتاره وه. په همدي کال کي د منيو د تولید کچه ۲۵۰ زره او ۳۲۴

محمد تميم صديقي
خبريار

متريک ٿنو ته رسپدلي وه.
 منه نسه خوند او د نوري په کچه ڏير مينه وال لري. د نوري د
 نورو ڏيره هپوا دونو ترخنگ په افغانستان کي هم د مني وني
 ڏيره نسه وده کوي. منه د افغانستان له لوبي صادراتي محصولاتو
 خخه شمېرل کيري او نسه توليد هم لري. د افغانستان منه،
 هند، پاڪستان او متحده عربی اماراتو ته صادرپري.
 د مني وني د مشرو ونو په ڈله کي ده. منه بيلابيل ڊولونه
 لري، چي ڀوشمبر يسي خواره او ڀوشمبر نور يسي تروشه ذايقه
 اهي ح د خزن ده اه غمنه زنده هئي ته ده هئي اه غمنه زنده

سری، پی پیر گوستور او سوبیسین دی. سیده نر پاپرے د میمسو
روسته له پوتکی سره خوپل کیری.
د منی ونی په دپرو سیميو کی وده کوی. شنی پانی لري او
ددی مبوي ونی سپین او سور رنگه واړه ګلان راټوکوی، چې د
پسراли په موسم کې بنکلای منظرې جوروی او په پایله کې د
ونی دغه ګلان د منی په مبوه بدليږي.
د منی مبوه په جلا جلا او بیا د ووري په بنې رامنځته کیری،
چې د یوې نری ساقې په واسطه له ونی سره نښلول کیري.
د منی ونی دېر بساخونه او پانی لري او مبوه یې معمولاً ژپ،
تور، شین، سور او... رنگونه لري.

د منو وني چتکه او اسانه وده لري. د منو د نو خاورې او دوري د باد او دغه راز د حشراتو له خوا توپيروي. د منو وني په خپله خپلې خاورې او دوري نه شي توبولی په همدي مونځه د مبوي د توليد په پار بايد په مصنوعي ډول د وني خاورې او دوري وتوګل شي. بنوال د منو د نو خاورو او دورو د توګلو او د گردي د انتقال په پار د شاتو چ gio له ملكي خخه گته پورته کوي، خو په بیمنو کي د شاتو مچي ډېر نه دي.

د منود ونو د وردی سرايطي : د منود ونو اوړډوالۍ د منو ونو دولونو ته په کتو توپیر کوي او له ۳ تر ۱۵ متره ۵۵. د ودې لپاره بشپړ لمړ او نيمه سورې ته اړتیا لاري. د منو د ونو ودې لپاره د تدوخې مناسبه درجه له ۲۰ تر ۳۵ سانتي ګراده اټکل شوې ۵۵. د منو ونې د اقلیمي شرایطو پر وړاندې پیساورې دي. په غني او حاصلخېز خاوره کې مناسبه وده کوي او ډېر و خروبولو ته اړتیا نه لاري. د منو د نالګو اسندو واتې :

د مڻو نیالگیو د اپنیو د واقین په پیوندي او پر بذری پایو له ٦
تر ٧ متنه ده او د پیوندي په دول له ١٥٠ تر ٣٠٠ سانتي متنه
ده. د کتارنو تو منځ واقین هم بايد حتماً خه باندي ٣ متنه وي.
د مڻو ونو ته بايد د ونو د لوروالي به اساس فاصله په نظر کي
ونیول شي. په منځني توګه هغه وني چې له ٦ نه تر ٩ مترو
پوري لوړه ونه کوي بايد د دوو ونو تر منځ فاصله یې ٦-٩
مترو پوري وي. هغه وني چې په نسبتاً کمه اندازه لورېږي
يعني ٥.٥ متر ٣.٥ خڅه تر ٤.٥ مترو پوري لورېږي بايد د دوو ونو
تر منځ فاصله یې ٤.٥ متنه وي.

کوچنی و نی لرونکی و نی چی ۲۵ نه تر ۳ مترو پوری لوره
ونه کوی باید د دوو ونو تر منخ فاصله یه ۲۰.۵ نه تر ۳ مترو
پوری وی. د نو تر منخ په کافی انداره فاصله باید پرپنسودل
شی تر خولمر او هوا په پوره انداره د ونی ټولو برخوته
ورسیبیری.

د ونی معمول افتونه او ناروغی:

د نورو ونو په خبر د منی ونی هم باید د یوشمبر ناروغیو پر
وړاندی خوندي شي. هغه ناروغی او افتونه چی، د منی ونی
تری خوندي شي یوشمبر یې دادی.
د منی، لیسه، د، بشې، سېښ، جونجې، دمنوسیبیرک، دمنی،

زابل کې د پستې ۴۵۷ جريبه سوداگریز بنونه جوړیږي

د زابل د کرنې، اوپولګولو او مالداری ریاست وايي، تاکل شوې سوداگریز بنونه ورته جوړیږي د پستې د نیالگیو پیوند، د چې د کرنې وزارت د بنوالۍ او مالداری ملي پروژې (NHLP) په خمکۍ دیزاین او نقشې او همداراز د پستې بنونو جوړولو همکاری د زابل ولايت په مرکز کلات او ددې ولايت په شاجوی، اوند اړینې لارې چارې په عملی او نظری دوں وښوول شی. شهرصفا او شينکي ولسواليو کې خمکوالو او بنوالو ته د پستې په زابل کې د پستې سوداگریز بنونه په داسې حال کې جوړیږي، چې تر دی وړاندې هم د زابل د کرنې ریاست له د زابل د کرنې ریاست چارواکې وویل، چې په همدي موخه خوا په دې ولايت کې د پستې یوشمبر بنونه جوړ شوي، د کرنې ریاست له خوا د بنوالۍ او مالداري ملي پروژې په چې د دغنو بنونو نې پايلې نور کرونډګر هم وڅوول، چې همکاري یوشمبر بنوالو او خمکوالو ته د پستې سوداگریزو په خپلو ځمکو کې د پستې بنونه جوړ کړي. بنونو جوړولو په پار ۱۰۵ د اوپوری زړه ليتېه ټانکي، ۶۰ میتره باید وویل شي، چې پسته په افغانستان کې یو له مهمو یو انج پايس په ۱۸۰ متره جال ورکړل شوي دي. اقتصادي نباتات خخه ګنل کېږي، چې د یوشمبر هېوادوالو د دغه راز تاکل شوې، هغو بنوالو او خمکوالو ته چې د پستې اقتصاد ټویه برخه جوړوي.

۱۲ هكتار باغ تجارتی
شکرپاره در ارزگان ساخته شده است

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولايت ارزگان، مې گوبد که امسال ۱۲ هكتار باغ جديد تجارتی شکرپاره در اين ولايت ساخته شده است.

این باغها در شهر ترينکوت مرکز ولايت ارزگان و ولسوالۍ چوره با هزينه يك ملييون و ۶۰۹ هزار و ۸۸۴ افغانۍ احداث شده است. برای ترويج و احیای باغهای شکرپاره در ارزگان، بستههای زراعتی نيز به باغداران توزيع شده است.

زابل کې پر یو شمېر بنوالو د بنوالۍ اړونده توکي ووېشل شوې

امسال در کندز بیش از یکونیم هزار جریب باغ ساخته شده است

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در سال ۱۳۹۹ در ولايت کندز، یک هزار و ۶۶۰ جریب باغ نو ساخته است. این باغها بيشتر شامل درختان مختلف میوه، به خصوص بادام می شود که برای دهقانان و باغداران ولسوالۍ های مختلف ولايت کندز ساخته شده است. باعث سازی های بيشتر، حاصل میوه ولايت کندز را حدود ۱۵ درصد افزایش داده است. ايجاد باغهای نو، زمينه هی آموزش روش های مدرن باغداری و پروسس میوه را برای باغداران فراهم می سازد و همچنین به رشد اقتصاد باغداران می انجامد.

فراه کې د عنابو ۱۰۵ جريبه سوداگریز بنونه جوړیږي

د فراه د کرنې، اوپولګولو او مالداري ریاست، د بنوالۍ د پراختیا سکتوري پروژې له لارې په دې ولايت کې د عنابو ۱۰۵ جريبه سوداگریز بنونه جوړوي. دغه بنونه به د فراه ولايت په مرکز کې د کليو په کچه ۲۱ بنوالو ته د اووه مليونه او ۳۰۰ زره افغانی په لګښت جوړ شوي. د یادو نويو بنونو د جوړولو په پار پر برخمن شویو بنوالو یوشمبر اړین توکي، چې په کې یو درې انҷه واتې پمپ له شپر ۳۰۰ واته لمريزو شختو سره، ۴۰ متره کېبل، ۶۵۰ پیپ، مولد، ۶ کيلوگرام توره سره، د رشقې پنځه کيلوگرام تخم او د انځې پنځه کيلو تخم وېشل شوې دي. تاکل شوې، چې د یادې پروژې له خوبه په فراه کې د عنابو دوه ګلکسيونونه او د خرمادوه ملي ګلکسيونونه هم جوړ شوي.

د زابل د کرنې، اوپولګولو او مالداري ریاست له خوا په دې ولايت کې پر یوشمبر بنوالو د بنوالۍ اړونده توکي وېشل شوې دي.

دغه توکي، چې د بنوالۍ او مالداري ملي پروژې (NHLP) په همکاري پر دغنو بنوالو وېشل شوې دې په کې د بنونو د حاصل تولولو ۳۵ کېتونه، د بساخبرې وړه او غېه قېچې او د بشابوري اړه شامل دي، چې د عصری بنوالۍ د ترويج په موخه پر بنوالو وېشل شوې دي.

ددغو مرستود وېش موخه د بنوالو ملاتې او په دې ولايت کې د بنوالۍ د محصولاتو معیاري کول دي. د زابل د کرنې ریاست هلي خلې کوي، چې روزنيزو پروگرامونو سره د بنوالو ورتیا لور او د دوی د بنونو محصولات دېر او بنه کړي، چې هم د بنوالو عواید زیات شي هم بزگران مشروعه کړکلي ته مخه کړي. له دغنو توکو خخه برخمن شوې بنوال د کرنې وزارت له هلوخلو شخه د منې ترشنګ زښه وکړه، چې د بنوالۍ د حاصلاتو د زیاتولي په پار هلي خلې کوي.